

KAMER VAN BEROEP GEMEENSCHAPSONDERWIJS**BESLISSING****GO/2014/06/ ... / 26 JUNI 2014**

Inzake ... , wonende ... te ... , bijgestaan door ... , advocaat te ... , ... , alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

Verzoekende partij

Tegen ... , ... , ... te ... , vertegenwoordigd door ... , advocaat te ... , ... , alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

Verwerende partij

Met een ter post aangetekende brief dd. 24 april 2014 heeft ... namens ... beroep ingesteld tegen de beslissing van 25 maart 2014 van de Raad van Bestuur van ... waarbij ... de tuchtmaatregel van de blaam wordt opgelegd.

1. Over de gegevens van de zaak

... is sedert 2004 vastbenoemd als leraar GASV aan ... te

Op 6 mei 2011 ontvangt de directeur van ... een klacht van een ouder van een leerling met betrekking tot een gesprek dat ... op 5 mei 2011 zou gevoerd hebben met de leerling over een enquête van ...- inzake teelbalkanker. De ouder dient ook een klacht in bij de lokale politie te

De schooldirectie, die geen weet had van een enquête van het CLB, bespreekt in de loop van de volgende dagen de zaak met de verzoeker. Deze stelt dat hij de enquête in maart 2011 in zijn postvak had gevonden en dat hij ervan uitging dat de directrice ze hem had bezorgd. Het CLB meldt aan de directie dat de enquête niet van die instantie afkomstig is.

Op 16 mei 2011 vraagt de algemeen directeur van de Scholengroep de Onderzoeksceel van het GO! een dringend onderzoek te verrichten naar het ‘merkwaardig (en alarmerend) voorval waarbij ... betrokken was’. Het onderzoek ‘zou moeten een duidelijk beeld schetsen van de handelwijze van ... met betrekking tot de vermeende ‘enquête’.

In het verslag van 27 mei 2011 besluit de Onderzoeksceel dat het onderzoek geen uitsluitsel biedt over de vraag ‘wie de enquête ontworpen heeft’, maar dat ‘wel vragen kunnen gesteld worden bij de manier waarop ... met de enquête is omgegaan’.

Op 30 mei 2011 verzoekt ..., directeur ..., de Raad van Bestuur van de Scholengroep de preventieve schorsing van ... te overwegen. Zij verwijst naar de ‘vervalste enquête die zou afgenomen worden door ...’ en naar het gerechtelijk onderzoek dat daarover loopt en stelt vast dat ‘er heel wat ernstige vraagtekens gerezen zijn bij het handelen van ...’. De Raad van Bestuur beslist dezelfde dag bij hoogdringendheid tot de preventieve schorsing. Er wordt ook beslist een klacht met burgerlijke partijstelling tegen onbekenden in te dienen en een tuchtonderzoek te openen tegen Op 14 juni 2011 bekrachtigt de Raad van Bestuur de preventieve schorsing en bevestigt hij dat een tuchtonderzoek werd opgestart. Op 4 juli 2011 herhaalt de Raad van Bestuur, nadat hij vernomen heeft dat de procureur des Konings de klacht van het CLB aangaande de vervalsing van de CLB-enquête geseponeerd heeft wegens onvoldoende bewijzen, zijn beslissing om tegen de verzoeker een klacht met burgerlijke partijstelling in te dienen en koppelt hij de verdere preventieve schorsing aan ‘de gerechtelijke behandeling van het dossier’. Op 23 augustus 2011 legt ..., namens het Gemeenschapsonderwijs vertegenwoordigd door ... klacht met burgerlijke partijstelling neer tegen ... bij de onderzoeksrechter te ... wegens aanranding van de eerbaarheid, valsheid in geschriften en gebruik van een vals stuk.

Tegen de beslissing van de Raad van Bestuur van 14 juni 2011 (en voor zoveel als nodig ook tegen de beslissing van 30 mei 2011) en de beslissing van 4 juli 2011 wordt door ... beroep

ingesteld bij de Kamer van Beroep. Op 30 augustus 2011 beslist de Kamer van Beroep de beslissingen van de Scholengroep van 30 mei 2011, 14 juni 2011 en 4 juli waarbij ... preventief wordt geschorst, te bevestigen.

Bij beschikking van 18 oktober 2013 beslist de Raadkamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg te ... tot de buitenvervolginstelling van ... voor de tenlasteleggingen van de aanranding van de eerbaarheid, valsheid in geschriften en het gebruik van een vals stuk. De beschikking stelt dat 'uit lezing van het strafdossier blijkt dat er onvoldoende elementen zijn die ernstige aanwijzingen kunnen geven naar de feitelijkheden die dan de verschillende tenlasteleggingen zouden kunnen uitmaken' en dat er 'onvoldoende elementen aangebracht worden waaruit dan moet blijken dat (de verzoeker) gebruik gemaakt heeft van een vals enquête formulier' zodat ook 'onvoldoende elementen worden aangebracht dat (de verzoeker) gebruik gemaakt zou hebben van dit enquêteformulier als voorwendsel om (twee leerlingen) zaken te laten doen die een aanranding op hun eerbaarheid zou kunnen inhouden'.

Met een ter post aangetekende brief dd. 14 januari 2014 wordt ... door de algemeen directeur uitgenodigd om zich voor de Raad van Bestuur te verdedigen in het kader van de tuchtmaatregel van 'het ontslag'. Er worden zeven tenlasteleggingen geformuleerd. De eerste is dat de verzoeker zich 'met een enquête waarvan (hij) minstens moest vaststellen dat ze verdacht was, de mogelijkheid trachtte te verschaffen om (hemzelf) af te zonderen met leerling ... om hem zeer persoonlijke vragen te stellen en metingen bij hem uit te voeren, hiermee de school in diskrediet brengend bij de ouders, leerlingen en leerkrachten'. De overige zes betreffen verdacht bevonden daden van toenadering tot leerlingen in de jaren 2009 tot 2011.

Na ... gehoord te hebben, beslist de Raad van Bestuur van de Scholengroep op 25 maart 2014 hem de tuchtmaatregel van de blaam op te leggen. De Raad van Bestuur overweegt 'voor de aantijgingen 2 tot en met 7 de argumentatie van de verdediging gevolgd (wordt)', dat 'voor deze feiten geen onomstotelijke bewijzen zijn en dat hiervoor dus geen tuchtsanctie kan worden opgelegd'. Over de eerste tenlastelegging wordt 'genuanceerder' geoordeeld: aanvaard wordt dat 'niet onomstotelijk bewezen is dat ... de enquête wilde afnemen om hierbij zelf ongepaste handelingen te stellen', maar de raad van bestuur vindt wel bewezen: "*het op 5 mei 2011 op een volstrekt onzorgvuldige manier gehandeld te hebben door een enquête waarvan hij minstens had moeten vaststellen dat ze verdacht was te bespreken met de leerling*

... (die hij hiertoe uit de les haalde) en met hem een afspraak te maken om deze enquête uit te voeren op 10 mei 2011.”

De beslissing van 25 maart 2014 wordt aan ... betekend met een ter post aangetekende brief dd. 3 april 2014.

Tegen deze beslissing tekent ..., namens ..., beroep aan bij de Kamer van Beroep met een ter post aangetekende brief dd. 24 april 2014.

2. Over het procedureverloop

Het administratief dossier werd op 20 mei 2014 door een vertegenwoordiger van de centrale administratie van het gemeenschapsonderwijs op het secretariaat van de Kamer neergelegd.

... heeft namens verwerende partij, met een ter post aangetekende brief dd. 13 juni 2014 een verweerschrift ingediend.

De partijen werden voor de hoorzitting regelmatig opgeroepen met ter post aangetekende brieven dd. 7 mei 2014 en 13 juni 2014 en waren op de hoorzitting aanwezig of vertegenwoordigd zoals hoger vermeld.

3. Over de ontvankelijkheid van het beroep

Er rijzen geen problemen met betrekking tot de ontvankelijkheid van het beroep.

4. Over de grond van de zaak

4.1. ... stelt in eerste instantie dat de tuchtvoeding tegen hem te laat op gang gebracht is en dat de Raad van Bestuur bij het voeren van de tuchtvervolging de verplichting om binnen een redelijke termijn een beslissing te nemen, miskend heeft. Deze argumenten zouden de Kamer van Beroep moeten doen besluiten dat de tuchtstraf onregelmatig is en dat hem geen tuchtstraf meer kan opgelegd worden.

4.1.1. De verzoeker stelt vooreerst dat de tuchtvordering ingesteld werd met miskennis van artikel 19, §5, tweede en derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de evaluatie, maatregelen van orde en tucht in het gemeenschapsonderwijs (hierna: het besluit van 22 mei 1991). Deze bepalingen schrijven voor dat de tuchtvordering verjaart zes maanden na de vaststelling van of de kennisneming van de strafbare feiten en dat, 'in geval van strafrechtelijke vervolging', deze termijn aanvangt op de dag dat de tuchtoverheid door de gerechtelijke overheid in kennis wordt gesteld dat er een onherroepelijke beslissing is uitgesproken of dat de strafrechtelijke procedure niet wordt voortgezet. Volgens de verzoeker is de tuchtrechtelijke vervolging ingesteld op 14 januari 2014, dit is meer dan zes maanden na de kennisneming van de feiten op 6 mei 2011, terwijl tegen hem alleen maar een opsporingsonderzoek en een gerechtelijk onderzoek is gevoerd, hetgeen geen 'strafrechtelijke vervolging' is. En zelfs al zou het gerechtelijk onderzoek als een daad van vervolging gezien worden, dan nog is meer dan zes maanden verstreken, aangezien de optelling van de periode tussen de dag van kennisneming van de feiten -6 mei 2011- en de klacht met burgerlijke partijstelling op 23 augustus 2011 en de periode tussen het einde van het gerechtelijk onderzoek -18 oktober 2013- en het instellen van de tuchtvordering - 14 januari 2014- een resultaat geeft van meer dan zes maanden.

4.1.2. De verwerende partij verwijst naar artikel 19, §1, laatste lid, van het besluit van 22 mei 1991, waarin bepaald is dat de tuchtrechtelijke vervolging begint op het ogenblik dat de tuchtoverheid aan het betrokken personeelslid mededeelt dat ze een tuchtonderzoek instelt. Zij stelt dat de Raad van Bestuur op 30 mei 2011 besloten heeft om een tuchtprocedure tegen ... op te starten, dat die beslissing hem bij aangetekende brief van 1 juni 2011 betekend is en dat hij die kennisgeving op 3 juni 2011 ontvangen heeft.

4.1.3. De Kamer van Beroep valt de redenering van de verwerende partij bij. De directrice van de school heeft onmiddellijk nadat zij ervan op de hoogte werd gebracht dat aan de verzoeker onregelmatigheden werden verweten zelf informatie ingewonnen om zicht te krijgen op de gebeurtenissen. Tussen 6 mei 2011 en 30 mei 2011 heeft zij en de algemeen directeur daaromtrent verschillende gesprekken gevoerd en werd de onderzoekscel GO! ingeschakeld om de zaak uit te klaren. Het verslag van het onderzoek dagtekent van 27 mei 2011. Die dag beschikte de tuchtoverheid over voldoende informatie om te besluiten dat de feiten, zoals zij toen bekend geraakt waren, een grond konden zijn voor deontologisch optreden en dat een tuchtonderzoek kon worden opgestart.

De verwerende partij verwijst in haar verweerschrift naar de brief van 1 juni 2011 aan de verzoeker waarin duidelijk aangegeven is dat het tuchtonderzoek werd opgestart. De verzoeker betwist niet dat die mededeling gegeven is overeenkomstig artikel 19, §1, vierde lid, van het besluit van 22 mei 1991. De tuchtvervolgning tegen de verzoeker is dus opgestart op 1 juni 2011.

4.2.1. De verzoeker stelt dat de tuchtstraf opgelegd werd met miskennis van de verplichting om in tuchtzaken binnen een redelijke termijn te beslissen. Volgens hem mocht de omstandigheid dat er een strafrechtelijk onderzoek liep het bestuur er niet van weerhouden om zelf initiatieven te nemen om de zaak voortgang te doen vinden. Heeft de verwerende partij in de eerste periode na de feiten -tot medio juni 2011- het onderzoek zeer actief gevoerd, dan heeft zij zich nadien gedurende 2 jaar en 7 maanden passief opgesteld: geen verder onderzoek meer, geen vragen om uitleg aan de procureur des Konings.

4.2.2. De verwerende partij wijst er op dat uit het strafdossier blijkt dat de gerechtelijke instanties, in hun poging om de waarheid te achterhalen, hebben moeten overgaan tot een huiszoeking, inbeslagnemingen, specialistische onderzoeken van computers en dergelijke meer. Dit zijn onderzoeken die de administratie niet kan en mag uitvoeren. En na een eerste onderzoek heeft de raadkamer nog bijkomende onderzoeksdaden bevolen. Zij merkt daarbij op dat de verzoeker geen problemen maakt met betrekking tot de periode tussen de buitenvervolginstelling door de raadkamer en de uiteindelijke tuchtstrafbeslissing.

4.2.3. De Kamer van Beroep is van oordeel dat het schoolbestuur, met zijn poging om na 6 mei 2011 met een eigen onderzoek klaarheid in de zaak te brengen en daarbij vervolgens de onderzoekscel in te schakelen, correct gereageerd heeft in deze kiese aangelegenheid waarin de belangen van de school moesten verzoend worden met de rechten van de verzoeker. De onderzoekscel heeft in haar verslag geen uitsluitsel kunnen geven over de strafrechtelijke aspecten van de zaak. Hij heeft wel gesteld vragen te hebben bij 'de manier waarop ... met de enquête is omgegaan', maar dat was slechts een miniem aspect van de problematiek die zich op dat ogenblik stelde. Terecht heeft het schoolbestuur, geconfronteerd met de vele onduidelijkheden die na het eindrapport van de onderzoekscel bleven bestaan, verder tuchtrechtelijke stappen gekoppeld aan het onderzoek van strafrechtelijke inbreuken door de gerechtelijke instanties.

De verzoeker verwijt het schoolbestuur inert gebleven te zijn gedurende het strafrechtelijk onderzoek. De Kamer van Beroep vindt dat verwijt niet terecht. Het onderzoek van de onderzoeksceel had immers geen sleutel aangereikt om de raadsels te ontwarren en het rapport was niet verder gekomen dan het formuleren van een aantal hypothesen; de aard van de problematiek was te delicaat en het risico op onterecht onherstelbare schade bij de betrokkenen te groot om onbesuisd zelf verder onderzoek te voeren en op basis van hypothesen de tuchtzaak af te ronden; het gerechtelijk onderzoek heeft de aangelegenheid ook niet kunnen uitklaren. Daarbij komt dat de verzoeker, die bij ordemaatregel preventief geschorst werd voor de duur van het gerechtelijk onderzoek, blijkbaar nooit gevraagd heeft om, lopende het gerechtelijk onderzoek, zijn dienst te hervatten, daarmee aangevend dat hij geen probleem maakte met de koppeling van het tuchtonderzoek aan het strafonderzoek. Al die gegevens doen de Kamer van Beroep besluiten dat het bestuur, geconfronteerd met een uiterst kiese aangelegenheid waarin het zelf in eerste instantie geen klaarheid kon brengen en waarin de mogelijke strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de verzoeker alleen maar steunde op zuivere hypothesen, met reden de zaak bij de gerechtelijke overheid aangebracht heeft en het resultaat van dat onderzoek afgewacht heeft om dan zelf standpunt in te nemen.

5.1. ... stelt dat het aangehouden tuchtfeit niet bewezen is. Hem wordt verweten onvoorzichtig geweest te zijn door aan te nemen dat de enquête die hij in zijn postvakje gekregen heeft, een waarachtige enquête van het CLB was. Met name had hij uit de vreemde bewoordingen, de incoherentie van de vragen en de vraag om metingen uit te voeren die een leerkracht niet mag uitvoeren moeten opmaken dat de enquête verdacht was. Maar dit betwist hij: Hij heeft in zijn postvakje -de gebruikelijke manier van corresponderen in de school- een document gevonden met de opdracht een enquête af te nemen van de leerlingen omtrent teelbalkanker, de verwerende partij maakt niet duidelijk welke 'vreemde bewoordingen' de enquête zou bevatten noch waarom de vragen incoherent of irrelevant zouden zijn en de vragen dwingen de enquêteur ook niet om niet-toegelaten -want medische- handelingen te stellen. Er zijn integendeel heel wat elementen die doen besluiten dat hij de enquête wel degelijk voor 'waarachtig' mocht houden: het staat vast dat hij ze zelf niet heeft opgesteld en dat hij ze via het normale verspreidingskanaal ontvangen heeft, CLB-enquêtes -ook over onderwerpen i.v.m. de lichamelijke gezondheid van de kinderen- zijn normaal en zelfs de directrice vond de enquête op het eerste zicht niet abnormaal.

5.2. De verwerende partij stelt dat de verzoeker onzorgvuldig is geweest en daardoor de deontologie miskend heeft: Hij heeft zich nooit vragen gesteld over de waarachtigheid van de enquête en heeft er, zonder nog contact op te nemen met het CLB of de directie, uitvoering aan gegeven. Zij wijst op een aantal elementen die volgens haar ‘bij elk rationeel handelend persoon’ vragen doen rijzen: er is op school nooit gesproken over het inrichten van een enquête; de directie heeft de verzoeker nooit gezegd dat hij uitgekozen was om een enquête uit te voeren; de enquête zelf, opgesteld op een nagemaakt briefhoofd van CLB ..., vermeldt de naam van de school niet; zij verwijst zonder specificatie naar ‘buitenliggende organisaties’, bevat gefantaseerde ‘medische’ uitleg, vraagt om bepaalde medische handelingen te stellen - polsslag, hartslag ter hoogte van het hart- en om een beoordeling van de zwaarlijvigheid en haargroei op intieme plaatsen.

5.3.1. De verzoeker is tuchtrechtelijk gestraft omdat hij op 5 mei 2011 uitvoering gegeven heeft aan een enquête die hij verdacht had moeten vinden, hetgeen als een tekortkoming aan zijn beroepsplichten werd aangemerkt.

5.3.2. De Kamer van Beroep ontwaart bij de lezing van het enquêteformulier -de voorafgaande paragraaf over de ‘overeenkomst’, de begeleidende uiteenzetting, de vragen zelf- bepaalde eigenaardigheden die bij een alert reagerende leraar kritische bedenkingen hadden moeten uitlokken en hem hadden moeten aanzetten om bij de afzender -in de visie van de verzoeker was dit de directrice- uitleg te vragen. Zo is de verwijzing naar een “overeenkomst (...) vereist om mogelijke gevolgen te bestrijden” onbegrijpelijk; het woordgebruik in de begeleidende uiteenzetting en de zinsbouw is bij wijlen gebrekkig (vb. ‘buitenliggende organisaties’, ‘doch is een goede communicatie ... vereist’, ‘uitermate garanties’, ‘niet met de duim te berekenen’, er wordt verwezen naar ‘enkele garanties’ die vervolgens geen echte garanties blijken te zijn); het begeleidend schrijven is niet ondertekend of gedagtekend en de steller ervan is nergens geïdentificeerd. Gelet op de vertrouwelijkheid van de enquête mocht ook verwacht worden dat vermeld zou worden bij wie zij ingeleverd diende te worden en dat die ontvanger binnen het CLB de vertrouwelijkheid zou respecteren; er wordt ook niet gevraagd om de antwoorden binnen een bepaalde termijn in te zenden. Deze knipperlichten hadden de verzoeker tot waakzaamheid moeten aanzetten.

5.3.3. De vraag is of de verzoeker in de fout is gegaan door die knipperlichten te negeren en door klakkeloos gevolg te geven aan de opdracht.

De verwerende partij erkent dat de verzoeker voordien nog geen enquêteopdrachten van het CLB had gekregen en dat hij dus niet kon uitmaken of deze enquête, in haar algemeen voorkomen of in haar gebreken, verschilde van de gebruikelijke correspondentie tussen het CLB en de school. Daarbij komt dat de verzoeker het enquêteformulier volgens de gebruikelijke weg -het postbakje- ontvangen blijkt te hebben en dat -omdat het stuk niet teruggevonden is- nooit uitgemaakt is kunnen worden of de verzoeker zich ontoelaatbaar vergist heeft toen hij de post-it die hem met het enquêteformulier werd bezorgd en waarop -naar hij beweert- geschreven stond dat de enquête bij zoveel mogelijk leerlingen moest uitgevoerd worden, gelezen heeft als een opdracht die daadwerkelijk van de directrice uitging.

Inhoudelijk zijn de vragen van de enquête ook niet zo eigenaardig dat een leraar -leek in de materie- onmiddellijk zou moeten kunnen vaststellen dat zij niets met het onderwerp te maken hebben. En dat er gevraagd zou zijn dat de enquêteur 'medische handelingen' zou stellen is ook niet onmiddellijk duidelijk.

Er moet tenslotte ook opgemerkt worden dat niet aangetoond wordt -en de verwerende partij zelfs niet beweert- dat de verzoeker in het verleden reeds lichtvaardig zou omgesprongen hebben met gegeven opdrachten en dat de tekortkoming in deze kiese aangelegenheid het ultieme bewijs zou zijn van een permanent negligente houding.

5.3.4. Op grond van de hiervoor uiteengezette elementen acht de Kamer van Beroep bewezen dat ... tekort gekomen is aan zijn beroepslichten door bij de ontvangst van een enquêteopdracht in een delicate aangelegenheid niet de alertheid aan de dag gelegd te hebben die in redelijkheid van een leraar mag verwacht worden. De gegevens van het dossier laten evenwel het besluit niet toe dat het falen in de uitvoering van deze ene opdracht als schuldig gedrag kan aangemerkt worden. De houding die de verzoeker in deze kwestie aangenomen heeft getuigt zeker van een gebrek aan kritisch denken waarop hij mogelijks in een functionerings- of evaluatiegesprek kan aangesproken worden, maar volstaat niet om, alle gegevens van deze zaak in acht genomen, te besluiten tot een tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid.

5.3.5. Er is geen reden om een tuchtstraf op te leggen.

BESLISSING

Gelet op het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, zoals het werd gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de evaluatie, maatregelen van orde en tucht in het gemeenschapsonderwijs, zoals gewijzigd;

Gelet op het Besluit van de Vlaamse Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, van 6 augustus 2009 houdende aanstelling van de voorzitter en plaatsvervangende voorzitters van de Kamers van Beroep voor het personeel van het Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het Werkingsreglement van de Kamer van Beroep, zoals goedgekeurd op 10 november 2011;

Gelet op de hoorzitting van 26 juni 2014;

Na beraadslaging;

Na geheime stemming over de vraag of de ten laste gelegde feiten als tuchtfeit kunnen in aanmerking genomen worden, met 2 stemmen voor en 9 stemmen tegen,

Enig artikel

De tuchtmaatregel van de blaam wordt vernietigd.

Aldus uitgesproken te Brussel op 26 juni 2014.

De Kamer van Beroep was samengesteld uit:

De heer André VANDENDRIESSCHE, voorzitter;

Mevrouw P. DE VIS, mevrouw H. ELOOT, de heren W. ODDERY, T. SCHURMANS, H. SWERTS en D. VONCKERS, vertegenwoordigers van het Gemeenschapsonderwijs;

Mevrouw K. DE DIER, de heren G. ACHTEN, L. BOGHE, L. BRUSSEEL en C. WALGRAEF, vertegenwoordigers van de vakorganisaties.

Om de pariteit onder de geledingen te herstellen neemt, na loting, mevrouw ELOOT niet deel aan de stemming.

De heer F. STEVENS secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij en voor het dossier.

De Secretaris,

De Voorzitter,

F. STEVENS

A. VANDENDRIESSCHE